

'Fluba nεn Pɔl -a crεn -tε Efεz 'nɔn lε

1 'An 'bɔ Pɔl bε, Bali 'bɔ 'ci 'sɔ 'a nεn an drε Zozi Crizi -le 'pasiazan -a. Mεen 'fluba 'gve -a crεn -tε. Maan crεn -tε Bali -le minnun nεn Efεz 'fla bε -wle. Zozi Crizi 'lee 'ka 'bɔ bε, ka drε min -towl "a, εn 'ka 'pε -sru 'ka 'e tɔadı -yee 'wı 'ji dı.

2 -Kaa "tı Bali 'lee Minsan Zozi Crizi 'o 'wee "yi 'lee 'wee -fvdu -trɔɔ -nɔn 'cεe.

Pɔl Bali 'tɔ 'bɔ "yi "nεn yaa drε -cεe bε -a man

3 -Kaa Bali 'tɔ 'bɔ! -Yεε cı -kaa san Zozi Crizi "tı "a, εn -yεε fεa 'vı -kaa man. E ciła Zozi Crizi -va εn "yi 'tɔ 'tvdu pεenɔn nεn -yee lei 'saun 'lɔ bε 'e drε -cee vε -a laji lou.

4 Te Bali 'ka tian 'trε drεlε dıε, εn e -kaa 'si "va, ka drε Zozi 'le vε -a -le "wεan. Bali -kaa 'si "va 'nan -e -kaa drε 'yee vε -a, -e 'tɔ 'tv 'e vıłε 'e 'kɔn 'e 'padı -kaa man -a 'lε dı.

Bali -kaa ye "yi "le "wεan, **5** yaa 'vı 'e 'cεn 'nan 'e -kaa dra 'yee 'nεnnun -a. E ciła Zozi Crizi -va 'nan -e 'e -kaa drε 'yee 'nεnnun -a. Yaa drε "le zı e cı -a 'bɔ 'ci 'sɔ 'a bε -yee 'wı 'zı. **6** Yaa drε 'nan -e -kaa 'e 'tɔ -dan vı 'yee "yi "man. "Yi zıε yaa drε -cεe -a -pi nεn e 'sɔ -yε tıglı bε -yee "wεan.

7 Zozi Crizi nyεn nεn e -sran bε, -yεε -maan εn Bali -kaa 'si 'wı 'ji, εn e -cee 'wı 'wlidıunun fui. Bali -le "yi "bε, -a -kɔɔn "manvε "ka "dı, -yee "wεan nεn yaa drε zı. **8** 'Wı 'kpa, Bali 'yee "yi "nɔn -cεe 'e 'cıladı "da. E 'wı 'tɔdı -nɔn -cεe 'nan, -e -kaa 'yee 'wı 'ci man. **9** Efεz 1:9

"nyian bε, -a 'ci 'sɔ wι nεn 'e yɔɔdι blamin man bε, yaa ta 'bɔla -cεε. -A -cin a Bali ji 'e 'cεn 'nan, 'e -ciala Crizi -va -e 'yee 'ci 'sɔ wι zιε -a drε. ¹⁰ Tu 'le 'srandι -a nεn e "cεan 'wι zιε -a dredι man. En 'wι 'bɔ zιε -nyren 'nan, fe pεenən nεn laji bε, 'lee fe pεenən nεn 'treda bε, Bali 'e o tre 'e cin man, -e o tazan 'e drε -tuwlι. -A 'bɔ nεn Crizi -a.

¹¹ 'Wι 'kpa, Zozi Crizi 'bε -maan, en 'wι nεn Bali -a 'vι 'e 'cεn 'nan e dra 'kv Zuif 'nɔn lε bε, yaa drε 'kve vε -a. 'Wι zιε Bali -a drε "le zι e ci -a 'bɔ 'ci 'sɔ 'a bε -yee 'wι 'zv. ¹² Yaa drε zιε 'nan, -e kvv nεn 'kv 'bli ci 'e tεde Crizi da bε, 'kve "wεan Bali 'tɔ 'e drε -dan. ¹³ Bali ciila Zozi Crizi -va, en e 'wι zιε -a drε kaa nεn ka 'ka Zuif 'nɔn 'a dιε, 'cee vε -a "nyian. Kɔɔ ka Bali -le 'wι tigli 'man, en ka yi -tεra "da. 'Wι 'nɔnnɔn zιε -nyren 'nan Zozi 'ka 'nan -e Bali 'e 'ka 'si 'wι 'ji. Ka yi -tεra Zozi da -yee "wεan nεn, Bali lei 'saun nεn Bali -a 'vι 'e 'cεn 'nan 'e -nɔan "minnun lε bε, e drε 'cee vε -a. 'Ka -kɔnnɛn pladι nεn 'nan, ka drε Bali -le vε -a. ¹⁴ 'Wι 'kpa, -te Bali 'yee lei 'saun 'nɔn -cεε bε, -yεε ci "le fεnun nεn Bali -taa -a -nɔnle -cεε bε, -a va fe tεde -le 'wι 'zv. En -yεε -ci -kɔɔnman -cεε 'nan, tu -fɔla "da "ji bε, Bali -kaa "sia 'wι 'ji "fo te fεnun pεenən zιε o drε -cee vε -a. -Kaa Bali 'tɔ drε -dan 'wι nεn yaa drε zιε -a man!

Pɔl Bali trv 'ba

¹⁵⁻¹⁶ 'Wι zιε -yee "wεan bε, 'an 'bɔ "nyian, ma'an 'flian Bali muo "fɔdι -a 'cee "wεan di, en an Bali trv "baa tu pεenən man 'cee 'wι man. Kɔɔ an 'cee yi -teradι Minsan Zozi da 'wι 'man, en maan 'man "nyian 'nan, ka Zozinən pεenən ye "yi. ¹⁷ Bali nεn -yεε ci -kaa san Zozi Crizi -le Bali -a, en -yεε ci -kaa "tι "nεn -a -kɔɔn "manvε "ka "dιε -a bε, maan trv 'ba

'nan 'e 'wɪ 'tədɪ nən e "sia 'yee lei 'saun 'va bε, -a -nən 'cεε, εn 'e 'fli -kəən 'cεε, -e 'ka -tə 'kpa kəlegələ. ¹⁸ Efεz maan trv 'ba "nyian 'nan, 'e 'ka ylə 'lə 'sv, -e 'ka 'wɪ nən 'ka 'bli a -yrə εn -yee "wεan Bali 'ka laabuv bε, -a -tə. Efεz "nyian fenun "kaga "nən Bali -a 'vɪ 'nan, 'e -nən 'yee minnun lə te -a -kəən "manvə "ka "dɪə, -e 'ka -tə. ¹⁹ Efεz "nyian Bali -le 'pleble nən e ya fe pεenən 'ta lou "bε, -e 'ka -yee -dan ci yl. -Yee 'pleble zɪə, -a 'bə 'a nən e 'nyranman "paa -kaa nən -kaa yi -tera Zozi da bε -kaa man. ²⁰ -Yee 'pleble -tuvwli zɪə, -a 'bə 'a nən e Crizi wluan -kanjən 'va, εn yaa -nyran 'e 'pε "yi "da laji lou. ²¹ Yaa dre zɪə 'nan -e Crizi 'e 'kən lei -wlidinun pεenən 'lee fe pεenən nən 'pleble a -yrə "bε, 'lee fe pεenən nən e min "paala bε o da. 'Trəda fe pεenən bε, -yee ci o da. Tu nən -kaa ci -ji 'gvə, -a -ji 'saza "cεε e ci o da dɪ, 'pian tv nən e -taa 'libε -a -ji oo, te -yee ci o da. ²² Wɪ 'kpa, Bali fe pεenən 'pla Crizi cεin wlu. Crizi 'bə nən fe pεenən 'tazan -a bε, Bali -a -tə -leglizi -wulo -a. ²³ -Leglizi 'nən 'bə 'bε ci Crizi po -a. Efεz Crizi nən e fe pεenən 'nan 'si bε, e -leglizi -ji 'fa 'yee "yi "a.

2

Crizi -le "wεan 'belidi a -kaa 'lə

¹ 'E təde bε, ka'a 'ta 'wula Bali wei da dɪ, εn ka 'wɪ 'wlidi "dra, -yee "wεan Bali "le 'va bε, te ka ya 'kə 'kadɪ. ² Ka 'wɪ 'wlidinun dre 'e təde "le 'trəda minnun pεenən 'zv. Ka 'ta 'wula Satan nən e -yv -wlidinun "paala bε, -a wei da. Satan zɪə, -a lei 'bε 'nyranman "paa minnun nən wa'a 'ta 'wula Bali wei da dɪ waa. ³ Efεz -kaa 'bə "nyian, -kaa ya 'e təde "le minnun zɪə -wee 'wɪ 'zv. -Kaa 'fli -nən -kaa 'bə 'ci 'sə wɪnun -wlidi "lə. 'Wɪ nən e ci -kaa 'bə 'ci 'sə 'a bε,

'lee 'wı nən e -təala -kaa 'bə 'wulo -ji bε, -a -sru "nən -kaa 'ta 'wvla. Tu zıε -a man bε, te -kaa ya Bali -le nyran -blidı wlu "le minnun pεenən 'le 'wı 'zv.

⁴ 'Pian Bali a 'e fadı min nyrında -a, εn e -kaa ye "yi "bvv. ⁵ -Yee "wεan -kaa 'bə nən -cee 'wı 'wlidi 'le "wεan -kaa ya -kaa kadı -a 'le bε, e 'belidi -nən -cεε -kaa 'vale Crizi -a. -A -cin 'e 'kən -kaa 'ji 'nan, Bali -le "yi 'saza 'bε -kaa 'si 'wı 'ji. ⁶ εn "nyian -kaa 'vale Crizi -a, Bali -kaa wluan -kanən 'va, εn e -kaa nyran 'e 'va laji lou. ⁷ E 'yee 'kpa kəoŋ -cεε Zozi Crizi -ji 'nan, -e 'e 'yee "yi "nən -a -kəoŋ "manvε "ka "dıε, -a -ci -kəoŋ tu 'le 'srannan.

⁸ 'Wı 'kpa, Bali -le "yi 'saza 'bε -maan 'ka 'si 'wı 'ji. εn 'ka 'sidi 'wı 'ji zıε 'cee yi -teradı Bali da man nən e drε 'cee vε -a. Ya'a 'sile 'ka 'bə 'va dı, 'pian Bali 'bε "yi drε 'cεε 'e "tun. ⁹ Bali 'ka 'ka 'sile 'wı 'ji 'wı 'tv nən kaa drε bε -a man dı. Yaa drε zıε 'nan, -e min -tv 'e vıε 'e 'fli -kəoŋ -a 'wı 'a dı. ¹⁰ Bali 'bə 'bε -kaa drε. εn e -kaa drε min -trε -a Zozi Crizi -ji 'nan, -e drε wı "yinun nən Bali -a man drε 'e 'cən bε, -kaa 'ta wvla "da.

Crizi -le "wεan bε -kaa sən 'e cin va

¹¹ Kaa nən ka 'ka Zuif 'nən 'a dıε, Zuif 'nən -a ve 'ka man 'nan, ka 'ka 'ka 'fədı -klənmən -va dı. εn waa ve 'o 'fli man 'nan, o ya 'o 'fədı -klənmən -va. E ya 'wı "tun "a, kəo plə nən min -a 'pla o man 'e 'pε -a. Zı ka cı 'e təde bε, -a da nən 'ka 'ci "nrən! ¹² -A -cin 'e 'kən 'ka 'ji 'nan, tu zıε -a man bε, te 'ka 'sizan 'wı 'ji "ka "dı. εn "nyian te Bali -le minnun bε, ka 'ka o vanən 'a "fo "dı. εn "nyian te 'wı nən Bali "e 'nan, 'e dra 'yee minnun le bε, e 'ka 'cee vε -a "fo "dı. εn "nyian te ka ya 'təda 'e "tun, ka'a Bali təa dı, εn 'ka 'bli 'ka fe -tv le dı. ¹³ Tu zıε -a man bε, te ka ya 'ka

'sidı Bali man -kəəbli. 'Pian 'bε nεn 'gve, 'ka 'vale Zozi Crizi -a ka drε min -tuvwli "a, εn Crizi nyεn nεn e -sran bε, -yεε 'ka pli Bali man.

¹⁴ Crizi 'bø 'bε -fvdı -trøo -nøn -cεε. Zuif 'nøn 'lee minnun nεn o 'ka Zuif 'nøn 'a dιε, e o drε 'legløn 'tuvwli "a. Nøan nεn "nεn 'e pladı 'legløn "fli zιε o yei te e o "cεan 'e cin man, εn te e 'wı -føala o yei "bε, yaa fui 'yee -kadı -a yiba "plan da. ¹⁵ Køɔ Moizi -le -pei -tø wıunun 'lee 'e 'ta 'srøennun bε, -a 'bø nεn yaa klu -sran. E 'legløn "fli zιε o 'si, εn e o -sεn 'e cin va 'e 'va 'nan, -e 'o 'køn min -trε -a. ¹⁶ En "nyian -yee -kadı yiba "plan da 'bø 'a nεn, e 'wı nεn "nεn 'legløn "fli zιε o yei "bε, -a klu -sran. E o -tε 'e cin da 'køle 'tuvwli "ji, εn e o yei "sεn 'e cin va 'o 'vale Bali -a.

¹⁷ En "nyian bε, Crizi 'bε 'ta 'sinan 'nønnøn zιε -a 'pale minnun pεenøn lε. E 'nan, Bali 'lee o 'bø bε, 'wı 'ka "nyian o yei "dı. 'Sinan zιε, kaa nεn ka 'ka Zuif 'nøn 'a dιε, e ya 'cee vε -a. En "nyian 'kv 'bø nεn kv cι Zuif 'nøn 'a bε, e ya 'kve vε -a. ¹⁸ -Yee "wεan -kaa 'bø pεenøn bε, -te min a Zuif min -a oo, -te min 'ka Zuif min -a dı oo, Crizi le "wεan bε -si a 'e 'lε 'svdı, -e -kaa -pli -kaa "tı Bali man -yee lei 'saun 'le 'pleble 'a.

¹⁹ 'Wı nεn Crizi -a drε bε, -yee "wεan kaa nεn ka 'ka Zuif 'nøn 'a dιε, ka 'ka "nyian -pennøn 'a dı, εn ka 'ka "le minnun nεn o -blınan "ka "dιε -wee 'wı 'zv dı. 'Pian Bali -le minnun bε, ka drε o vanøn 'a, εn ka drε -yee "kønnen 'nøn 'a. ²⁰ 'Ka 'bø nεn Bali 'ka 'si, εn e cι 'yee 'køn 'tønan. 'Køn zιε Zozi 'le 'pasianøn 'lee Bali 'lewei vınoñ 'bε cι cεin -a, εn Zozi Crizi 'bø 'bε cι 'køn zιε -a -pv -fø -køle 'pleble 'a. ²¹ -Yee -maan -e 'køn zιε e wluan lou, te e ya 'e 'fødı 'e cin man fenyian, 'nan -e 'e drε Minsan -le 'køn 'saun 'a. ²² En Zozi Crizi 'bε

-maan "nyian, εn ka drε 'kɔn zιε -a -tɔvε -a, 'nan -e -kaa pεenɔn -kaa drε Bali -le 'kɔn nεn -a lei 'saun -nyεanla 'ji bε -a.

3

*'Nyranman nεn Bali -a -pεba 'wv Pɔl -lɔ bε -nyren
'gv*

¹ 'Wι pεenɔn zιε -yee "wεan bε, 'an 'bɔ Pɔl, an Bali muo -fɔa. 'Ka 'tɔ 'ji nεn an ya -pv 'kuin, kɔɔ an Zozi Crizi -le 'wι 'nɔnnɔn 'vι minnun nεn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dιε -wle.

² "Yi "nεn Bali 'bɔ -a -pεba 'wv 'an 'lɔ 'nan -e 'an "cee -ci -kɔɔn "bε, maan -tɔa 'nan, kaa -nan wι 'man.

³ 'Wι yɔɔdι zιε, Bali 'bɔ 'bε -nan kɔɔn 'mεn. -A 'bɔ nεn an "sia -a cren -tenan 'cεε bε.

⁴ -Te kaa ta 'vι bε, kaa -kɔnnεn "ye 'nan, 'wι nεn Crizi -a drε minnun -le vε -a, te -a -ci a 'e yɔɔdι o man bε, e 'ka 'e yɔɔdι "mεn "man dι. ⁵ 'Li 'e tεdε bε, Bali 'ka 'wι zιε -a -nan -kɔɔnlε minnun lε dι. 'Pian 'bε nεn 'gve, Bali lei 'saun -a -nan kɔɔn Zozi 'le 'pasianɔn nεn Bali o 'si "va "bε -wle. Εn yaa -nan kɔɔn "nyian Bali 'lewei vιnɔn lε. ⁶ 'Wι yɔɔdι zιε -nyren 'nan: Zozi Crizi -le "wεan bε, fε nεn Bali "e 'nan 'e -nɔan 'yee minnun lε bε, εn 'wι nεn e 'nan 'e dra -wle "bε, minnun nεn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dιε, o 'tɔ a "va. Εn minnun zιε, 'o 'vale Zuif 'nɔn 'a bε, o drε 'kɔle -tvwli "le vε -a. 'Wι 'bɔ zιε -yεε ci Zozi 'le 'wι 'nɔnnɔn nεn waa 'man bε -a. ⁷ Εn -a 'bɔ nεn Bali -a -pεba 'wv 'an 'lɔ 'nan 'an vι minnun lε. Bali 'bɔ 'le 'plεble 'a nεn e 'yee "yi zιε -a -nɔn 'mεn.

⁸ 'An 'bɔ nεn an 'ka fε -tv -a Bali -le minnun yei "dιε, 'an le nεn Bali "yi zιε -a drε 'nan -e 'an Zozi 'le 'wι 'nɔnnɔn vι minnun nεn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dιε -wle. 'Wι "yi "nεn -a -kɔɔn "manvε "ka "dι εn Crizi

-a drə minnun lə bə -a 'bə nən. ⁹ Bali "yi zιε -a drə 'mən "nyian 'nan -e 'an 'wı yəədı 'bə 'ci 'si minnun pəenən lə 'wein. Bali nən e fe pəenən drə bə, e 'wı zιε -a yəə minnun man -a pou sianan 'li 'e 'cən, ən e 'bə cəegv yı -a. ¹⁰ Bali -a drə zιε 'nan, -e tu nən -kaa ci -ji 'gve, e 'wı yəədı zιε -a ta bəla. Bali -le 'wı 'tədı nən -a -kəən "manvə "ka "dιe, -leglizi 'a nən yaa -ci -kəənman laji fe pəenən nən 'pleble a -wlə "bə, 'lee laji fe pəenən nən e min "paala bə, -wlə. ¹¹ Bali -a drə "le zι -a -cin ci -a 'bə 'ji 'e 'cən bə -yee 'wı 'zv. Bali ciila -kaa san Zozi Crizi, -va ən e 'wı zιε -a drə.

¹² 'Wı nən Crizi -a drə bə, -yee "wəan -si a 'e 'lə 'svdı -cəə -e -kaa -pli Bali man, te "klan 'ka -kaa 'ji dı. -Cee yi -teradı Zozi da 'bə dra. ¹³ 'Wı zιε -yee "wəan maan 'vı 'cəə 'nan, te 'ka "koe 'e 'si 'ka da 'mən yra yıldı -le "wəan dı! An ya 'an yra yinan 'nan -e 'ka "nən "bli -e 'tə -dan 'e drə 'cee və -a.

Pəl Bali trv 'ba

¹⁴ 'Wı pəenən zιε -yee "wəan 'an "po -səənman -kaa "tı Bali wlu. ¹⁵ -Yee ci 'leglən 'tvdu pəenən nən 'treda 'lee laji lou "bə -a san -a. ¹⁶ Fenun nən Bali lo bə, -a -kəən "manvə "ka "dı. -Yee "wəan an Bali trv "baa 'nan, -yee lei 'saun 'e 'nyranman 'pa 'ka man, -e 'ka "koe 'lee 'cee 'pleble 'e 'pa "da Crizi -sru 'ta wvdı -ji. ¹⁷ Maan trv "baa "nyian 'nan, 'cee yi -teradı Crizi 'bə da -a nən 'ka 'kən tv pəenən man Crizi -lo. Ən maan trv "baa "nyian 'nan, yıldı "yi 'saza nən 'e 'kən 'cee 'wı pəenən drədı pou sianan. ¹⁸ An 'wı pəenən zιε -a laabo Bali lo 'nan, -e 'ka 'vale Bali -le minnun pəenən 'a bə, yıldı "yi "nən Crizi 'ka ye "yi "a bə, 'ka 'kəla -yee -dan ci mandı -a. ¹⁹ -Yee yıldı "yi "nən e "mlian blamin -le 'wı 'tədı da bə, maan laabo

Bali lɔ 'nan, 'ka -kənnən "yɪ 'ka 'bɔ 'a. Ən Bali 'e drə -e 'ka 'kən 'ka fadı Bali 'bɔ 'le -dan a.

²⁰ Bali nən -yee 'pleble 'bə 'nyranman "paa -kaa man bə, -kəladı a -yrə, -e 'e 'wɪ drə 'e 'ciładı "da. Fe -tu "ka -e -kaa laabu -yrə, ən 'wɪ 'tu "ka -e -kaa ci "nrən "da, te -a -pe 'ka 'səa -a drədı -a dı. ²¹ -Kaa Bali 'tə drə -dan! 'Wɪ nən Zozi Crizi -a drə be -a man, Bali 'tə 'e 'kən -dan -leglizi -ji! 'E 'kən zιə 'li 'trilii! Amen!

4

-Leglizi 'nən a "le min -təwli "le 'wɪ 'zv

¹ An 'bɔ nən, an ya -pv 'kuin Minsan -le nyranman 'padı man 'gve, 'wɪ pəenən nən Bali -a drə -cee və -a bə, -yee "wəan an toba -fəa 'cəe 'nan, 'cee 'ta wv -pe 'e 'kən "le min nən Bali -a laabu bə -yee və zv. ² Te 'ka 'fli 'sia -dandan 'ka cin man dı! 'Ka 'kən min -trəo -a! Ən 'ka 'man -sran 'wɪ 'ji 'ka cin va! Ən 'ka 'kula 'ka cin va yıldı "yɪ "a! ³ Bali lei 'saun 'ka drə "le min -təwli "le 'wɪ 'zv. 'Ka man -wəə -e 'ka 'fv "da zı, te -fvdı -trəo a 'ka yei.

⁴ Bali -kaa laabu 'nan, -e -kaa drə -yee minnun -a. -Yee "wəan -kaa drə 'kələ -təwli "a, ən Bali lei nən -kaa 'lɔ bə, e ya -təwli, ən 'wɪ nən -kaa 'bli a -yrə "bə, e ya -təwli. ⁵ -Kaa san a -təwli. -Cee yi -teradı Crizi da bə, e ya -təwli. Ən o -kaa -batize drə 'wɪ 'təwli "man. ⁶ Bali a -təwli. -Yəə cı -kaa pəenən "tı "a. E -kaa pəenən "paala. E -ciala -kaa pəenən 'va ən 'e 'nyranman "paa. E -nyəanla -kaa pəenən 'ji.

⁷ -Kaa -tvdu pəenən bə, -kaa "yi -dan 'yɪ -cee və -a, "le zı Crizi -a -nən bə -yee 'wɪ 'zv. ⁸ Kəo e ya 'e 'cren -tedı Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«"Yəə -kv lou "bə,
e fe pəenən klı, e o kuun.

Ən e "yinun -nən minnun lə.»

⁹ -Te waa 'vı 'nan, e -kv lou "bε, -a -ci nən 'nən? -A -ci nən 'nan, 'e tədə bε, e səənla fənan "tradra "nan.
¹⁰ Min 'bə nən e -səənla fənan "tradra "nan bε, -a min 'lein zιε -yεε kv "nyian labli 'ta lou "nun, 'dv - e 'e fe pεənən 'nan 'si. ¹¹ Min 'bə 'lein zιε -yεε "yinun dre 'yee minnun lə. Yaa -mie drə Zozi 'le 'pasianən 'a, ən yaa -mie drə Zozi 'le 'wı 'nənnən vınən 'a, ən yaa -mie drə minnun nən o yie -təa -leglizi -va, te o Bali -le 'wı "paaman o ji bε waa. ¹² Yaa drə zιε 'nan, -e 'o Bali -le minnun man wvv -e 'o 'yee 'nyranman 'pa, -e -yee -leglizi nən -a 'bə po -a bε, 'e 'tə 'pleble. ¹³ 'Wı zιε -a drədı -a nən, -kaa pεənən dra "le min -təwli "le 'wı 'zv -cee yi -teradı Crizi da -ji. Ən "nyian bε, -kaa dra "le min -təwli "le 'wı 'zv -cee Bali -pi 'bə -tədı -ji. -Te e drə zιε bε, -a -nan nən -kaa -kəan "le min nən e -klənmən -fə bε -yee 'wı 'zv, ən zı Crizi cı bε, min -taa -a yıle -kaa 'lə.

¹⁴ Yaa drə zιε 'nan, -e -kaa vıle -kaa kən "nyian "le nannannun -le 'wı 'zv dı. Kəə nannannun lə nən minnun see "paa wıunun ve -pε "yi 'lee -pε bı -a, -e 'o -səənla o -sru. Min see "paanən zιε o ya -wlidi, ən -dawli 'tə 'tvdu pεənən a o ji, -e 'o min 'si -si tıglı da. ¹⁵ 'Pian -cee ve bε -kaa 'wı tıglı vı, ən -kaa cin yı "yi, -e -kaa trıla Crizi man. -Yεε cı -leglizi -wulo -a. ¹⁶ -Leglizi bε, Crizi 'bə po nən. Ən -a man mən -tvdu bε, kləda 'bε -maan 'o ya 'o 'fədı 'e cin man. Ən miənmiənnun 'bε -maan "nyian 'o cin "kuan 'pleble. Zı man mən -tv "e -kəla "wo bε, -a da nən e 'nyranman "paa ən -leglizi nən Crizi 'bə po -a bε e -təa "kli, te e trıman, te yıdı "yi "a -ji. Trıdı zιε, Crizi -va nən e "sia.

'Ka 'pe 'e 'si 'cee 'ta wv -pe ceje -sru!

17 Minsan nən an drə -yee və -a bə, -a 'tə da nən an 'wı "paala 'cəə 'nan: Te 'cee 'ta wv -pe 'e 'kən "nyian "le minnun nən wa'a Bali təa dιə -wee və -zv dı! 'O 'bə 'ci 'sə wınnun -wlidi -sru "nən o 'ta wo, te e ya 'wı "tun "a. **18** O "trəen "a "yuyu, ən o 'ka "va 'nan 'o Bali -təa "dı. -Yee "wəan 'belidı nən Bali a -nən bə, e ya o man -kəəbli, ən o ya klun va. **19** 'Wı 'tv 'ka "nyian o tea 'yra -a dı. 'O 'fli -nən 'wı 'wlidi "drədı lə, ən 'wı 'wlidi 'tə 'tvdu pəənən bə, wa'a 'kaan -a drədı -a dı.

20 'Pian 'cee və bə, 'wı nən waa paa 'ka 'ji Crizi da bə, 'wı 'wlidiñun zıə -a -towli 'ka "va "dı. **21** Maan -təa 'nan 'wı 'kpa, ka Crizi -le 'wı 'man, ən o -yee 'wı paa 'ka 'ji. 'Wı nən waa paa 'ka 'ji zıə Zozi 'le 'wı tıgli nən. **22** Waa paa 'ka 'ji 'nan, 'ka 'pe 'e 'si 'ka drə wı cejenun -sru. -Yee "wəan 'ka drela "da! Kəə te ka'a tian Zozi 'tələ dιə, ka 'wı 'wlidiñun drə "kaga te -a 'le 'srannan "nən -kadı -a. **23** 'Be nən 'gve, e ya "le Bali lei 'saun 'e 'cee ci "nrəndı pəənən lila 'e 'trə "fo. **24** Ən "nyian bə, 'cee 'ta wv -pe 'e 'kən "le min -trə -le 'wı 'zv. Min zıə Bali 'bə dra -e 'e Bali 'sia 'e "pa 'ji. -A drə wı -kəan 'e 'svdı "ji, ən e -kəan Bali -le və -a "fo. Ən e 'ta wo Bali -le 'wı tıgli da.

25 -Yee "wəan 'ka 'si 'wlu 'səndı man, ən 'wı tıgli nən 'ka vı 'ka cin lə! Kəə -kaa pəənən -kaa drə 'kələ -towli "man mənnun -a. **26** Ən "nyian bə,
 «-Te 'bli 'fə 'ka 'ji bə,
 te 'ka 'wı 'wlidi "drə dı!»
 Te yide 'e 'fə "va 'cee 'bli 'fədı "ji "man dı! **27** "Təgə -si 'e 'le 'sv Satan lə, -e 'e 'ka man yı. **28** Ən "nyian bə, min nən e crin wo bə, 'e 'si -a drədı man! 'Pian 'e 'nyranman 'pa, -e 'e "nən "fə -blı, te e 'yalə -tənən "le -nəan "nyian!

29 Ση "nyian bε, te wei -wlidi "tvwli 'e bəla 'ka 'le "fo "dι! 'Pian 'wι nən e min peenun "le 'wι "paa "va "bε -a 'bə nən 'ka vι! Ση 'wι nən e "yi dra minnun le bε, -a 'bə nən 'ka vι! **30** Te 'ka Bali lei 'saun 'ta drε -trɔdrɔ dι! -A 'bə 'a nən Bali 'ka -kənnən 'pla -e 'e - kɔɔn 'nan ka -kɔan 'yee ve -a tv nən e 'ka "sia 'wι 'ji bε, -a man.

31 -Yee "wεan min man wι 'padι, 'lee 'bli 'fɔdι min ji, 'lee nyran siadι, 'lee 'wι 'blidi, 'lee min sεe wvdι, 'lee 'wι 'wlidi 'tɔ 'tvdu pεenən bε, te -a -tvwli 'e 'kən 'ka yei "fo "dι! **32** 'Pian 'ka 'kən 'kpa 'ka cin le, 'ka cin dra nən 'e 'ka 'te, εn 'ka cin man wι 'cε "le zι Bali 'ka 'man wι 'cε Crizi -le "wεan "bε -yee 'wι 'zv.

5

1 'Wι nən Bali -a drε bε, -a 'bə nən 'ka drε! Ka drε -yee 'nənnun nən e o ye "yi "bε waa. **2** -Yee "wεan 'ka cin yi "yi "le zι Crizi -kaa 'yι "yi "bε -yee 'wι 'zv! E -kaa 'yι "yi "le "wεan, e wι "man εn e -ka -kaa 'leji. E drε "le 'nan 'sraga nən yaa 'bv Bali le εn -a -koei 'nənnən Bali ci 'sɔ.

'Cee 'ta wv -pε 'e -kɔɔn 'nan ka drε 'te 'san -le ve -a!

3 'Ka drε wι 'e -kɔɔn 'nan ka drε Bali -le minnun -a! Nyinnandι lι 'lee -kənnən -a te wa'a 'o cin 'pale dιε, te 'e 'kən 'ka yei "dι! Ση 'wι pεenən nən e min "tri -tɔa Bali 'lε, 'lee min yie nən ya'a 'ciila fe da dιε, te -a -tvwli 'e 'kən 'ka yei "dι! **4** 'Widi min man -wlidi, 'lee -blv wei -fɔdι, 'lee -sεe "wlidi "wvdι bε, te -a -tvwli 'e 'kən "nyian 'ka yei "dι! 'Pian 'wι nən e ci "le 'ka drε bε, -nyrən Bali muo "fɔdι -a. **5** -A -cin 'e 'kən 'ka 'ji 'nan, minnun nən o nyianla lι 'lee -kənnən -a te wa'a 'o cin 'pale dιε, 'lee minnun nən o 'wι nən e min "tri -tɔa Bali 'lε bε waa dra bε, 'lee minnun nən 'o yie

'ka 'ciila fe da d̄iε, o -nyrannan 'ka Crizi 'lee Bali -le mingənnən 'tredə d̄i. Kəo 'w̄inun z̄iε -a dr̄ed̄i b̄e, e ya "le fe n̄en e 'ka Bali -a d̄iε, -a 'b̄o n̄en min -a 'su.

⁶ Te 'ka 'w̄i "man -e min 'e 'ka see "paa -e 'ka 'w̄i 'wlidi z̄iε -a -tv̄ dr̄e d̄i! Kəo minnun n̄en o 'ka "vale 'o 'ta wula Bali wei da d̄i, en o 'winun z̄iε -a dra b̄e, Bali -le nyran -bl̄id̄i a o man -pennan. ⁷ -Yee "w̄ean te 'ka -f̄ə o -sru "fo "d̄i!

⁸ E t̄ede b̄e, ka 'b̄o te "ka "ya wo "nyian klun va. 'Pian 'b̄e n̄en 'gve ka ya 't̄e 'san da, ka dr̄e Minsan -le v̄e -a -le "w̄ean. -Yee "w̄ean 'cee 'ta wv̄ -pe 'e -k̄oɔn 'nan ka dr̄e 't̄e 'san -le v̄e -a! ⁹ Min n̄en e ya 't̄e 'san da b̄e, -a san 'w̄i "yi 't̄o 'tv̄du p̄eənən dra, en -a san dr̄e w̄i -k̄oɔn 'e 'sv̄di "ji, en -a san 'w̄i dra min va 'e 'ci -a -tv̄wli. ¹⁰ -Yee "w̄ean 'w̄i n̄en e c̄i Minsan ci 'sɔ 'a b̄e, 'ka man -w̄ee -e 'ka fa 'si sido! ¹¹ 'W̄i n̄en klun va w̄inun -a en ya'a 'w̄i "yi dra min le d̄iε, te 'ka dr̄e d̄i! 'Pian 'ka ta b̄əla! ¹² Kəo 'w̄inun n̄en min -mienun -a dra 'e 'yəəd̄i b̄e, -a -nan w̄i v̄idi min -tea 'yra -a. ¹³ 'Pian -te Bali -le 't̄e 'san -a ta 'b̄əla b̄e, min -a ye 'wein. ¹⁴ En fe p̄eənən n̄en e -ta 't̄e 'san da b̄e, -a 'b̄o "nyian "e "dr̄e wo 't̄e 'san -a. -Yee "w̄ean waa 'v̄i 'nan:

«Yi -t̄ezan 'i 'fuv!
I 'wluan -kanən 'va,
-e Crizi -le 't̄e 'san
'e 'i 'man dr̄e 'wein.»

¹⁵ 'W̄i p̄eənən z̄iε -yee "w̄ean b̄e, 'ka yie 't̄o 'ka 'fli -va! En 'cee 'ta wv̄ -pe 'e -k̄oɔn 'nan, ka Bali -le 'w̄i -t̄əa! Te 'ka 'w̄i dr̄e "le minnun n̄en wa'a 'o 'ci "nr̄ənman Bali -le 'w̄i da d̄iε -wee 'w̄i 'zv̄ d̄i! ¹⁶ Tv̄ n̄en Bali -a -nən 'c̄ee b̄e, 'w̄i "yinun n̄en 'ka dr̄e -ji! Kəo tv̄ n̄en -kaa c̄i -ji 'gve 'w̄i 'wlidi "dr̄ed̄i 'fa "da. ¹⁷ -Yee "w̄ean te 'ka 'w̄i dr̄e "le -bl̄uŋən 'zv̄ d̄i, 'pian zi

Minsan cι "vale 'nan 'ka 'wι drε bε, 'ka man -wεε -e 'ka -tο!

¹⁸ Te 'ka 'wεn 'mlin 'e 'ciila "da dι! Kɔɔ 'wι 'nɔnnɔan drεdι nεn yaa "paa min lo. 'Pian 'cee vε bε, Bali lei 'saun nεn 'e 'ka 'pla "fo. ¹⁹ 'Ka cin "koe "tο Bali -le 'fluba 'ji "drenun -fοdι -a, 'lee Bali 'tο bο "drenun -fοdι -a, 'lee "drenun nεn Bali lei 'saun -a -cin -tοa 'ka 'ji bε -a -fοdι -a. "Drenun zιε -a 'bο 'a nεn 'ka Minsan 'tο bο 'ka 'bli pεenən 'a. ²⁰ -Kaa "tι Bali bε, 'ka muo "fο tv pεenən man, εn 'ka muo "fο 'wι pεenən 'ji, -kaa san Zozí Crizi 'tο 'ji.

Zozinɔn, 'ka 'wι drε 'ka cin va "yi!

Lumɔn 'lee 'e 'sran -le 'wι

²¹ 'Ka cin wei man "yi! Zι ka "klandι Crizi -lɔ -ci -kɔɔn zιε!

²² 'Ka lumɔnnun bε, 'ka 'ta wυla 'ka 'sran wei da! -A -ci -kɔɔndι nεn 'nan, ka 'ta wυla Minsan wei da.

²³ Kɔɔ -klɔnmɔn 'bε 'e nan "paala, "le zι Crizi -leglizi "paala bε -yee 'wι 'zυ. -Leglizi 'bε cι "le Crizi 'bο po -le 'wι 'zυ, εn minnun nεn -ji bε, Crizi 'bε o "sia 'wι 'ji.

²⁴ -Leglizi 'nɔn 'ta wυla Crizi wei da, -a -tvwli "nεn lumɔnnun 'o drε "nyian o -sran le 'wι pεenən 'ji.

-Klɔnmɔn 'lee 'e nan -le 'wι

²⁵ 'Ka -klɔnmɔnnun bε, 'ka nannun yι "yi, "le zι Crizi -leglizi ye "yi "bε -yee 'wι 'zυ! Crizi wυ "man εn e -ka -leglizi 'nɔn 'leji, ²⁶ 'nan -e -leglizi 'nɔn 'o drε Bali -le vε -a "fo. -A -batize drεdι 'yi 'a, 'lee Bali wei vιdι -a nεn Crizi -leglizi drε 'saun Bali 'lε. ²⁷ Yaa drε zιε 'nan, -e -leglizi 'e drε 'e 'bο 'le vε -a, te e "bia fεnyian, te "tri 'ka "man "dι, te -a man 'ka 'e yrudi dι, εn te 'wι 'wlidι 'ka "man "fo "dι. 'Pian -e -leglizi 'e 'kɔn 'saun Bali 'lε, te 'tο 'tv 'ka "man "dι.

28 Yıdı "yi zıε -a 'bɔ 'a nən -klənmənnun 'o nan
yı "yi! Min nən 'e nan ye "yi "bε, te 'e 'fli ye "yi.
29 Kɔɔ min -tv 'ka 'naan 'e 'bɔ 'fli man di, 'e 'fli ci
fε -wεεman, εn 'e yiε -tɔa 'e 'fli -va. Zı Crizi -a dra
-leglizi le zıε. **30** -Leglizi 'bɔ 'bε ci Crizi po -a, εn -cεε
ci -a man mənnun -a. **31** 'Wı nən 'e 'cren -tədı Bali -le
'fluba 'ji bε, 'ka 'ci "nrən "da. E ya 'e 'cren -tədı 'nan:
«-Klənmən "sia 'e "tı 'lee 'e "bv "man
-e 'e pei 'fɔ 'e nan va,
-e 'o drε min -təwli "a.»

32 'Wı -dan tv a 'e yɔɔdı 'wı zıε -a -sru. "An -ci ve
'cεε 'nan, zı Crizi 'lee 'yee -leglizi 'nən ci zıε. **33** 'Pian
'wı 'təwli zıε e ya "nyian 'ka 'bɔ 'le vε -a. 'Ka -
klənmənnun bε, 'ka nan yı "yi "le zı 'ka 'fli ye "yi "bε
-yee 'wı 'zv! En 'ka lımənnun bε, 'ka 'sran 'sia min
-a!

6

'Nən 'lee 'e "tı "le 'wı

1 'Ka nannannun bε, [Minsan -le "wεan bε,] 'ka
'ta wvla 'ka "tı 'lee 'ka "bv "wei da! -Yεε ci 'wı "yi "a.
2 Kɔɔ Bali "e 'nan: «'I yiε 'e 'nan i "tı 'lee i "bv "man!»
-Yεε ci -pei -tɔ wı təde nən Bali 'wı 'tv 'pla -a -sru "bε
-a. **3** 'Wı zıε -nyren 'nan: «'I 'ci "nran ye, εn i "məan
'təda.»

4 'Ka 'nən "tinun bε, 'wı nən e 'nən 'ci -tɔa lou 'e "tı
'lee 'e "bv "man bε, te 'ka drε -wle "dı! 'Pian 'ka o
'ləbvı 'wı "paadı -a o ji 'lee 'wı pladı -a -wle. 'Ka drε
'wı nən e "sia Minsan va bε -a yra man.

Nəan 'lee 'e 'tazan -le 'wı

5 'Ka nəannun bε, 'ka 'ta wvla 'ka 'tanən wei da!
'Ka "klaŋ Bali lə εn 'ka drε 'ka 'ci 'fıdaa 'a! En 'ka 'ci
"nrən 'nan, ka ya -a drənan Crizi le! **6** Te 'ka drε o
yiε le 'saza 'nan -e 'o 'ka yı "yi "dı! 'Pian 'ka -kəən

'nan Crizi 'sunən nən 'kaa! Ef 'wı nən e cı Bali ci 'sə 'a be -a 'bɔ nən 'ka dre 'ka 'bli pεenən 'a! ⁷ 'Ka 'ta 'e 'kɔn "fava 'nyranman 'panan -wle. Ef 'ka 'ci "nrən 'nan, Crizi le nən ka cı 'nyranman zıe -a 'panan, 'nan blamin le "cεe dı! ⁸ -A -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, -te min a nɔan -a oo, en -te e 'ka nɔan -a dı oo, e ya 'wı "tun "a. 'Pian zı min -tv 'nyranman 'pa be, -a da nən Minsan -a -ko "paa.

⁹ Kaa nən ka cı o tanən 'a be, -a -tvwli "nən "nyian 'cee vε -a. 'Ka 'cee nɔannun 'sia min -a! Te 'ka 'kɔn o man -wluwlu dı! -A -cin 'e 'kɔn 'ka 'ji 'nan, 'ka 'san a waa -tvwli, e ya laji. Ya'a min bo "va 'vaa -e 'e va wı dre dı.

'Ka 'man 'e 'kɔn 'e wvvdi tv -wlidi "le "wεan!

¹⁰ Maan 'le -seanla 'cεe 'nan, 'ka 'tɔ -kli! 'Cee drədı min -tvwli "a 'ka 'vale Minsan -a 'be dra, te -yee 'pleble nən e ya fe pεenən 'ta lou "be, e 'ka -tɔa -kli.

¹¹ Bali -le -kuli -tan fənun nən yaa -nɔn 'cεe be, 'ka 'man wvv -a, -e 'ka 'kɔla "tɔdı -a Satan -le see "paa wıunun 'le. ¹² Kɔo -kuli nən -kaa 'le be, blamin man "cεe -kaa -taan "dı, 'pian -kaa -taan lei -wlidıun pεenən nən laji be, o man. 'Pleble a -wlɔ, en o min "paala, en o 'nyranman "paa klun va. ¹³ -Yee "wεan Bali -le -kuli -tan fənun nən yaa -nɔn 'cεe be, 'ka 'sia! -Te kaa drəla "da "be, tu nən yi -wlidi bɔa 'ka man be, ka -kɔlaman -tɔdı -a -kli -e 'ka bɔla "ji 'kloun 'gloun.

¹⁴ 'Ka 'man 'e 'kɔn 'e wvvdi! 'Ka 'ta wula 'wı tıgli da! -Yεε cı "le 'ka -tien 'kɔle 'le 'wı 'zv. 'Wı nən 'e 'svdı "ji "be 'ka dre! -Yεε cı "le 'ka 'kɔle "nən yɔɔvε -le 'wı 'zv -kuli -lo. ¹⁵ -Fvdı -trɔɔ nən Bali -a -nɔn 'cεe Zozi Crizi -le 'wı 'nɔnnən 'a be, 'ka 'tɔ "da 'pleble! -Yεε cı "le 'ka 'cεin -man -manwua "le 'wı 'zv. ¹⁶ Ef "nyian be, 'ka yi -təra Zozi da "fo! -Yεε cı "le 'ka 'man yɔɔvε

-le 'wɪ 'zv Satan -le -tin 'wlənun nən 'tε nrən a "nən "bε -wlo. ¹⁷ Bali 'ka 'si 'wɪ 'ji, 'ka 'tɔ "da 'pleble! -Yee cι "le 'ka 'wulo -man yɔɔ 'kpɔŋbo kle "le 'wɪ 'zv -kuli -lo. En -kuli -tan sən nən Bali lei 'saun -a -nən 'cεε bε, 'ka 'kun "man! -Yee cι Bali wei -a.

¹⁸ 'Wɪ pεenən zιε -a dredi -ji bε, Bali nən 'ka trv 'ba, en 'ka laabv -yrɔ 'nan, 'e 'pa 'ka 'va. Tu pεenən man 'ka Bali trv 'ba "le zι -yee lei 'saun -a -cin -tɔa 'ka 'ji bε -yee 'wɪ 'zv. 'Ka yiε -trɔa 'wɪ zιε -a dredi da, te 'ka 'pe 'e plv dι! 'Ka Bali trv 'ba Bali -le minnun pεenən lε!

¹⁹ En "nyian bε, 'ka Bali trv 'ba 'mən 'nan, 'wɪ nən 'kɔ 'an vι bε 'e -cin -tɔ 'an 'ji. En 'nan -si 'e 'le 'sv 'mən, -e 'an Zozi 'le 'wɪ 'nənnən nən -a -ci a 'e yɔɔdι minnun man bε, -a -ci vι -wle. ²⁰ 'Bε 'bɔ nən an ya -pv 'kuin 'gv oo, Zozi 'le 'wɪ 'nənnən 'pe 'ba a 'an 'lɔ -e 'an vι minnun lε. -Yee "wəan 'ka Bali trv 'ba 'mən 'nan, -si 'e 'le 'sv -e 'an vι, "le zι e cι 'mən 'nyranman -a bε -yee 'wɪ 'zv.

²¹ -Kaa "bvi Zozizan Tisik nən -kaa ye "yi "bε, -a yiε yra Minsan -le 'nyranman 'padι da. -A 'bɔ 'bε "ta "lo 'wɪ nən 'an man 'gvε -a 'sinan 'pale 'cεε. ²² -Yee "wəan maan 'pa 'sia 'ka 'va 'nan, -e 'wɪ nən 'kv man bε 'ka -tɔ. En an ya "va 'nan 'e 'ka "koe 'tɔ 'ka da.

²³ -Kaa "tι Bali 'lee Minsan Zozi Crizi 'o 'wee -fudι -trɔa, 'lee 'wee yidi "yi, 'lee yi -teradι Zozi Crizi da -nən 'kv "bvi Zozinən pεenən lε. ²⁴ Bali -le "yi 'e 'kən minnun pεenən nən o -kaa san Zozi Crizi ye "yi -a 'leda "ka "dιε o va.

Bali -le 'fluba 'trε Zozi blamin pli Bali man 'e 'pee

New Testament in Yaouré

copyright © 1999 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Yaouré

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 1999, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Yaouré

© 1999, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

ff06db1d-9f3b-5426-a70e-8791739b38bc